

Oplæring 2

Psykiatri

Social- og sundhedsassistentuddannelsen

Indhold

3 Oplæring i Københavns Kommune

Læringstemaer

- 4 **Tema 1** Kommunikation med borger med psykisk sygdom
- 5 **Tema 2** Det gode liv med demens
- 6 **Tema 3** Socialpædagogik og psykiatrisk sygepleje

Læringsredskaber

- 7 Borgerpræsentation
- 8 Læringshjulet
- 9 Refleksionshjulet
- 10 Sygeplejeprocessen

Oplæringsmål

- 11 Oplæringsmål 1-20

Oplæring i Københavns Kommune

På oplæringssteder i Københavns Kommune arbejder vi med oplæringskataloger, som er et fælles læringsredskab for elever og vejledere.

Oplæring 2 beskriver de læringstemaer, der er relevante at arbejde med i oplæringsperiode 2. Oversigten nederst på siden viser, hvilke læringstemaer der hører til oplæring 2A og 2B.

Hvert tema er inddelt i: Nøgleord, Teori, Mere viden og Oplæringsmål.

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet. Brug nøgleordene, når du arbejder med et læringsredskab.

Vi anbefaler at du:

- Arbejder med 1-3 nøgleord ad gangen
- Tager udgangspunkt i en borger eller en konkret situation/opgave.

Inden for hvert tema er der forslag til, hvor eleven kan søge mere viden, og anbefalinger til teori.

Der er udvalgt oplæringsmål til hvert læringstema. Når eleven har arbejdet grundigt med læringstemaet, har eleven arbejdet med de oplæringsmål, der står nederst på siden.

Efter læringstemaerne finder I læringsredskaberne:

- Borgerpræsentation
- Læringshjulet
- Refleksionshjulet
- Sygeplejeprocessen

Vælg det læringsredskab, der passer bedst til læringstemaet. Bagerst i kataloget er oplæringsmålene og en uddannelsesoversigt.

God fornøjelse!
Uddannelse København
Københavns Kommune

Introduktion

Tema
1

Tema
2

Tema
3

Erklæring om
opæring

Kommunikation med borger med psykisk sygdom

Læringstema 1

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Nonverbal og verbal kommunikation
- Bevidst kropssprog
- Aktiv lytning
- Ethiske dilemmaer
- Målrettet kommunikation
- Kollegial vejledning og supervision
- Relationsarbejde
- Jeg-støttende sygeplejeprincipper
- Tavshedspligt
- Anerkendende tilgang
- Konfliktløsende kommunikation
- Pårørendekontakt
- Rollen som sundhedsprofessionel

Teori

Grundbog: Mødet med borgeren

- Kap. 5 Professionelle relationer
- Kap. 7 Etik i omsorgsarbejdet
- Kap. 11 Målrettet kommunikation

Grundbog: Psykisk sygdom og sygepleje

- Kap. 2 Psykiatriske diagnoser og fordomme
- Kap. 3 Grundsyn i psykiatrien
- Kap. 7 Kontaktperson, relationsmedarbejder eller koordinator i psykiatrien
- Kap. 12 Jeg-funktioner og Jeg-støttende sygepleje
- Kap. 14 Samarbejde med pårørende i psykiatrien

Mere viden

Skab den gode relation Rikke Jensen, Munksgaard, 2015

Adfærdsproblemer i ældreplejen Bo Hejlskov Elvén, Dansk Psykologisk Forlag, 2015

Adfærdsproblemer i psykiatrien Bo Hejlskov Elvén, Dansk Psykologisk Forlag, 2015

Grundbog: Psykisk sygdom og sygepleje
 Kap. 9 Recovery
 Kap. 10 Tidevandsmodellen
 Kap. 11 Kognitiv tilgang
 Kap. 13 Miljøterapi

www.etiskraad.dk
www.bedrepsykiatri.dk

Eleven afslutter læringstemaet med en borgerpræsentation

Det gode liv med demens

Læringstema 2

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Demenssygdomme
- Mestring
- Sansesult og Sansestimulering
- Empati
- Meningsfulde aktiviteter
- Selvbestemmelsesret
- Forebyggelse og begrænsning af magt og tvang
- Livshistorie
- Reminiscens
- Multikulturel forståelse af det gode liv
- Struktureret livsindhold
- Livskvalitet
- Konfliktløsende kommunikation

Teori

Grundbog: Mødet med borgeren

- Kap. 2 Livshistorie
- Kap. 12 Konflikter og konflikthåndtering
- Kap. 13 Indgreb i selvbestemmelsesretten
- Kap. 14 Mestring

Grundbog: Psykisk sygdom og sygepleje

- Kap. 16 Forebyggelse og begrænsning af magt og tvang
- Kap. 18 Sansestimulering i psykiatrien
- Kap. 19 Reminiscens
- Kap. 20 Demens

Mere viden

Skab den gode relation

Rikke Jensen, Munksgaard, 2015

Adfærdsproblemer i ældreplejen

Bo Hejlskov Elvén,
Dansk Psykologisk Forlag, 2015

Adfærdsproblemer i psykiatrien

Bo Hejlskov Elvén,
Dansk Psykologisk Forlag, 2015

Grundbog: Psykisk sygdom og sygepleje

- Kap. 9 Recovery
- Kap. 10 Tidevandsmodellen
- Kap. 11 Kognitiv tilgang
- Kap. 13 Miljøterapi

www.etiskraad.dk

www.bedrepsykiatri.dk

Eleven afslutter læringstemaet med en borgerpræsentation

Socialpædagogik og psykiatrisk sygepleje

Læringstema 3

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Jeg-støttende sygepleje
- Kognitiv tilgang
- Psykiatriske diagnoser
- Vejledning og instruktion af borgeren og pårørende (Psykoedukation)
- Psykofarmaka
- Psykiatrisk sygeplejefaglig vurdering
- Tidlig opsporing
- Servicelov over for Psykiatrilov
- Psykosocial rehabilitering
- Konfliktdæmpende kommunikation
- Tværfagligt/tværasektorielt samarbejde
- Aktivitet
- Dokumentation

Teori

Grundbog: Psykisk sygdom og sygepleje

- Kap. 4 Observation og observationsområder i psykiatrien
- Kap. 5 Behandlingsplaner, sygeplejeplaner og handleplaner
- Kap. 6 Psykiatrisk sygepleje
- Kap. 8 Psykosocial rehabilitering
- Kap. 15 Psyko-edukation til patienter, brugere og pårørende

Farmakologi og medicin-håndtering, Munksgaard, 2016:
Side 223-281

Medicin håndtering og dokumentation

Mere viden

Indsatskatalog 2024:

www.intra.kk.dk/organisation/sundheds-og-omsorgsforvaltningen/indsatskatalog-2024-suf

www.psykiatrifonden.dk
www.sind.dk

Grundbog: Psykisk sygdom og sygepleje

- Kap. 1 Psykiatriens organisering og dine arbejdsområder
- Kap. 17 Fysisk aktivitet i psykiatrien
- Kap. 21 Misbrugslidelser og dobbeltdiagnoser
- Kap. 23 Affektive sindslidelser, depression og mani
- Kap. 24 Nervøse og stress-relaterede tilstande

Eleven afslutter læringstemaet med en borgerpræsentation

Borgerpræsentation

Læringsredskab

Sådan gør du

- Vælg en kendt borger
- Udvælg et behov, en problemstilling eller en risiko hos borgeren
- Vælg ét af følgende læringsredskaber
 - Sygeplejeprocessen (se s. 8)
 - Virginia Hendersons 14 grundlæggende behovsområder (Praktikbogen s.363)
 - Sundhedsstyrelsens 12 sygeplejefaglige problemområder (Somatisk sygdom og sygepleje – bind 1, s. 80)
 - ICF-model (ICF i praksis, DEFACTUM, MarselisborgCentret, maj 2016)
- Anvend læringsredskabet med udgangspunkt i borgerens behov, problemstilling eller risiko
- Fremlæg borgerpræsentationen for din oplæringsvejleder og evt. andre elever og kollegaer

Aftal med din oplæringsvejleder, hvordan du ønsker at fremlægge. Beregn ca. 30-45 minutter til fremlæggelse. Husk tid til feedback og fælles drøftelse.

Du kan støtte dig til punkterne nederst på siden, når du skal fremlægge. Udvælg de punkter, du synes er relevante for din borgerpræsentation.

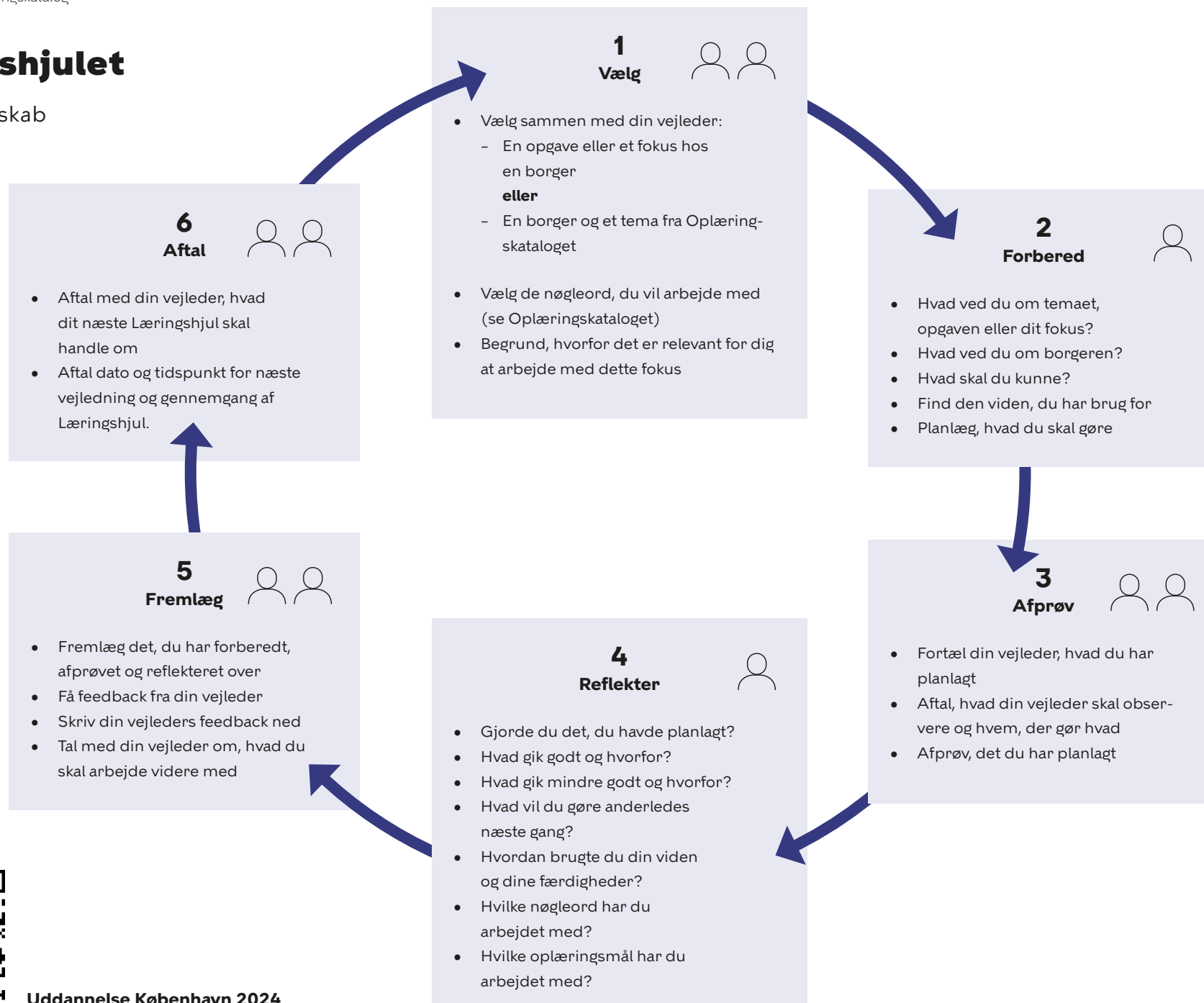

- Hvilke observationer gør du dig i forhold til borgeren?
- Hvilken viden skal du have for at kunne foretage en vurdering af den grundlæggende sundheds- og sygepleje, borgeren har behov for?
- Hvilke faglige overvejelser skal du som social- og sundhedsassistent gøre dig?

- Hvordan vil du inddrage borgerens livshistorie?
- Hvordan inddrager du borgeren?
- Hvad er borgerens eget syn på trivsel og velvære?
- Hvad er borgerens ønsker for fremtiden?
- Er der nogen dilemmaer, du har fået øje på?

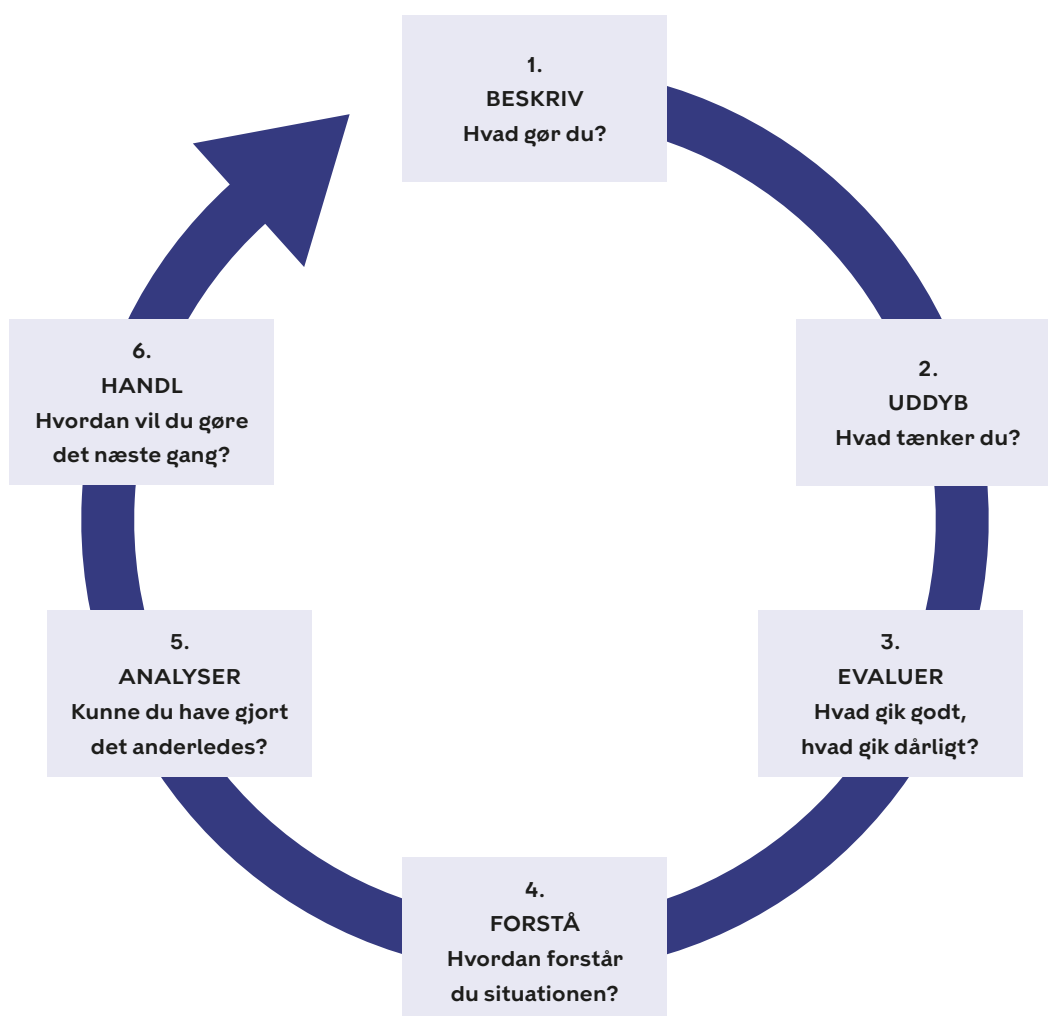
Læringshjulet

Læringsredskab

Refleksionshjulet

Læringsredskab

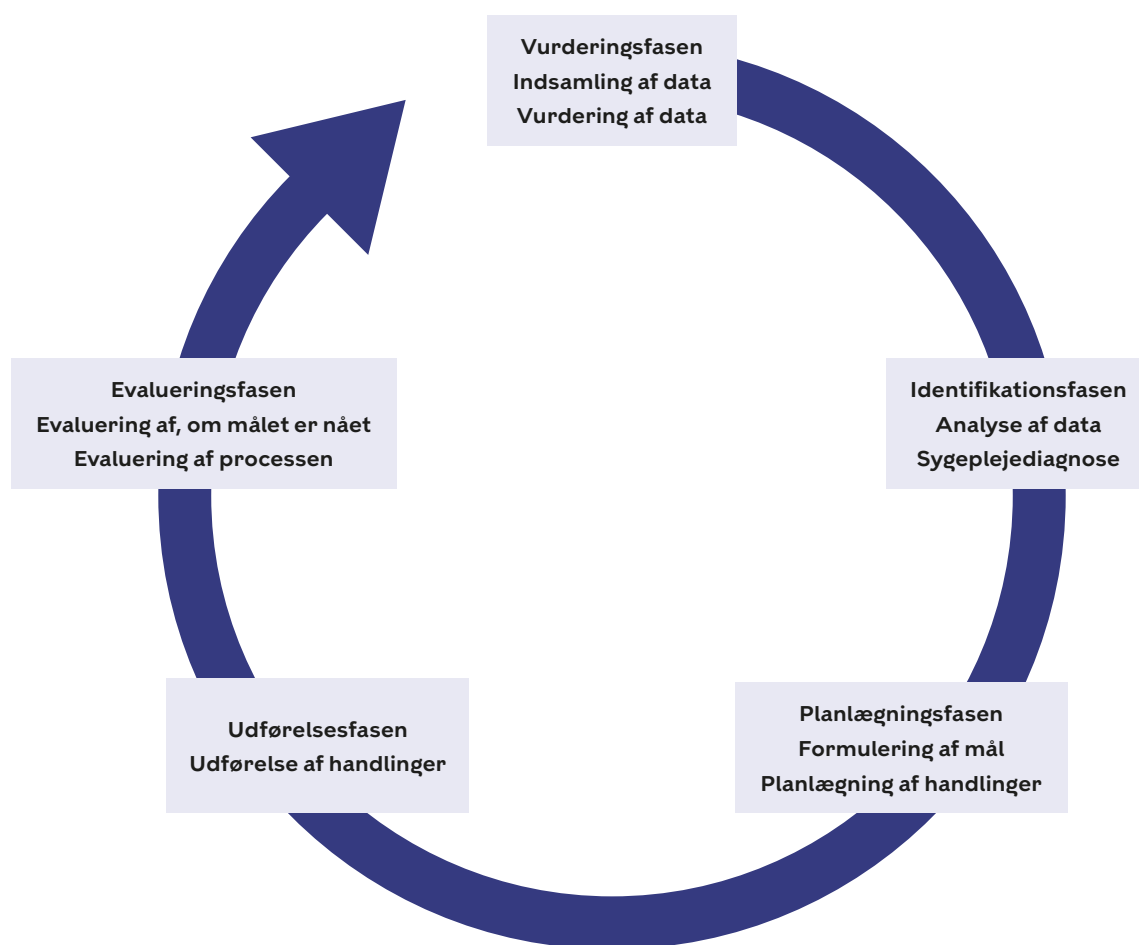

Kilde: SOSU'en som praktikvejleder, Marion Thorning, Frydenlund, 1. udgave 2008

Se også: Praktikbogen SSA, Henrik Andersen (red.), Munksgaard, 1. udgave, 1. oplag, refleksionsmodel s. 362.

Sygeplejeprocessen

Læringsredskab

Oplæringsmål

1

Eleven kan gennemføre og reflektere over kliniske sygeplejehandlinger, herunder selvstændigt anvende sygeplejeprocessen til at indsamle data, identificere, analysere, planlægge, udføre og evaluere sygepleje til borgere/patienter med grundlæggende behov.

2

Eleven kan planlægge og iværksætte sundhedsfaglige handlinger på baggrund af faglige og kliniske vurderinger, herunder Sundhedsstyrelsens screeningsværktøjer til tidlig opsporing samt lokale procedurer og retningslinjer.

3

Eleven kan selvstændigt identificere og reagere på ændring i borgerens/patientens sundhedstilstand. Ved uforudsete og komplekse problemstillinger kan eleven udføre sygeplejehandlinger indenfor eget kompetenceområde samt delegerede sygeplejehandlinger, herunder udføre palliativ pleje.

4

Eleven kan ud fra en helhedsorienteret tilgang, der understøtter borgerens/patientens mestring af eget liv, selvstændigt og i samarbejde med borgeren/patienten og pårørende arbejde med rehabilitering og Recovery.

5

Eleven kan selvstændigt og tværprofessionelt arbejde sundhedsfremmende og ud fra et helhedssyn forebygge udvikling af livsstilssygdomme ved at vejlede og motivere borgeren/patienten til mestring af eget liv.

6

Eleven kan ud fra en rehabiliterende tilgang selvstændigt planlægge, udføre og evaluere omsorg, praktisk hjælp og personlig pleje til borgere med fysiske, psykiske og sociale behov.

7

Eleven kan selvstændigt tilrettelægge og gennemføre fysiske, sociale, kulturelle og kreative aktiviteter og informere og vejlede om aktivitetstilbud, herunder inddrage netværk og frivillige ud fra borgerens interesser og behov og understøtte borgere/patienter i at træffe egne valg.

8

Eleven kan selvstændigt forebygge smittespredning ud fra nationale og lokale retningslinjer og standarder for hygiejne, herunder særlige regimer og teknikker samt vejlede borgere, patienter, pårørende, kollegaer og frivillige herom.

9

Eleven kan selvstændigt efter oplæringsstedets retningslinjer og efter delegation varetage medicinhåndtering, observere virkning/bivirkninger samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.

10

Eleven kan etablere relationer, der skaber samarbejde med borgere/patienter, pårørende og frivillige, herunder kommunikere målrettet og anvende relevante kommunikationsformer.

11

Eleven kan selvstændigt gennemføre pædagogiske aktiviteter og varetage vejledning af kollegaer.

12

Eleven kan kommunikere på en måde der, under hensyntagen til egen og andres sikkerhed, understøtter borgerne og patienters integritet og selvbestemmelse i forbindelse med konflikt-håndtering og voldsforebyggelse.

13

Eleven kan selvstændigt kommunikere og dokumentere faglige handlinger i relevante dokumentationssystemer med henblik på at understøtte patientsikre overgange og kontinuitet i det samlede borger-/patientforløb og øge den borger-/patientoplevede kvalitet.

14

Eleven kan selvstændigt koordinere og tilrettelægge eget og andres arbejde samt understøtte og indgå i teamsamarbejde omkring opgaveløsning med borgerens/patientens mål for øje.

15

Eleven kan koordinere og indgå i samarbejdet om en borgers/patientens behov for tværprofessionel og tvær-sektoriel indsats, herunder selvstændigt indlede, afslutte og dokumentere en social- og sundhedsfaglig ydelse i relation til modtagelse, indlæggelse, udskrivning og hjemkomst.

16

Eleven kan selvstændigt udføre sygepleje med anvendelse af teknologi og retningslinjer, der tager udgangspunkt i erfaringsbaseret viden og evidens.

17

Eleven kan støtte op om udviklingen af god praksis for kvalitetssikring og patientsikkerhed i det tværprofessionelle samarbejde.

18

Eleven kan forholde sig kritisk til og understøtte udvikling af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø, herunder udføre forflytninger samt vurdere pladsforhold under overholdelse af arbejdsmiljøreglerne og anvendelse af velfærdsteknologi.

19

Eleven kan reflektere over og træffe kvalificerede valg i forhold til etiske og faglige dilemmaer, der følger arbejdet som professionel sundhedsperson, fx forhold som tavshedspligt, magtanvendelse, patientrettigheder, omsorgspligt og hensyn til borgerens/patientens livskvalitet.

20

Eleven kan planlægge og redegøre for eget arbejde og kompetenceområde som autoriseret sundhedsperson i overensstemmelse med relevant lovgivning og andres kompetenceområder.

Social- og sundhedsassistentuddannelsen

